

چکیده

مقدمه: علت اصلی شکست درمان‌های کانال ریشه، عفونت‌های داخل کانالی با منشأ باکتریایی است و انتروکوک فکالیس، شایع‌ترین گونه‌ی جدا شده از کانال‌های شکست خورده است. از آنجا که اثر ضدباکتریایی عصاره رزماری بر گونه‌های باکتریایی مختلف اثبات شده است، هدف از این مطالعه مقایسه‌ی اثر عصاره رزماری و کلسیم هیدروکساید علیه باکتری انتروکوک فکالیس می‌باشد.

مواد و روش‌ها: عصاره رزماری برای این تحقیق ساخته شد. شش حفره در شش ظرف آگار آلوده با انتروکوک فکالیس (PTCC 1393) ایجاد شد. در سه حفره ماده‌ی مورد تحقیق قرار گرفت: ۱- عصاره رزماری mg/ml ۵۰، ۲- عصاره رزماری mg/ml ۱۰۰، ۳- کلسیم هیدروکساید و در سه حفره دیگر گروه‌های کنترل مثبت (تتراسایکلین) و کنترل منفی آب و DMSO قرار داده شد. پس از ۴۸ ساعت انکوباسیون، قطر منطقه مهار رشد باکتری توسط کولیس با دقت ۰/۱ میلی‌متر بررسی گردید.

یافته‌ها: در هر سه گروه درمانی هاله عدم رشد باکتری دیده شد. ترتیب قطر این هاله از زیاد به کم عبارت بود از ۳، ۲، ۱. تست T-test تفاوت معنی‌داری هم بین دو گروه ۲ و ۱ و هم بین گروه‌های ۲، ۱ و ۳ نشان داد. ($P \leq 0.0001$ و $P \leq 0.001$)

نتیجه‌گیری: عصاره رزماری در هر دو غلظت mg/ml ۵۰ و mg/ml ۱۰۰ اثر ضدباکتریایی قوی‌تر نسبت به کلسیم هیدروکساید علیه انتروکوک فکالیس دارد و هر چه غلظت این ماده بیشتر شود اثر ضدباکتریایی آن قوی‌تر می‌شود.

واژگان کلیدی: کلسیم هیدروکساید، عصاره رزماری، انتروکوک فکالیس